

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

3^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 28 Σεπτεμβρίου 2023 με την εξής σύνθεση: Ιωάννης Λαμπρόπουλος Πρόεδρος, Βικτωρία Πισμίρη – Εισηγήτρια, Αγγελική Πουλοπούλου, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 31.08.2023 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 1321/01.09.2023 Προδικαστική Προσφυγή της εταιρίας με την επωνυμία «P... SAS» (εφεξής η «προσφεύγουσα»), που εδρεύει στη ..., στο ..., ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά του ... (....) (εφεξής ο «Αναθέτων Φορέας»), όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά της εταιρίας με την επωνυμία «I...ΑΕ.» (εφεξής η «παρεμβαίνουσα»), που εδρεύει στο ..., επί του ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται, που άσκησε παρέμβαση στο πλαίσιο της προδικαστικής προσφυγής.

Με την προδικαστική προσφυγή, η προσφεύγουσα αιτείται να ακυρωθούν υπ' αρ. .../2023 και υπ' αρ. .../2023 Αποφάσεις του Αναθέτοντος Φορέα, κατά το μέρος που με αυτές αφενός αποκλείστηκε η προσφορά της, αφετέρου έγιναν δεκτές οι προσφορές των λοιπών δύο διαγωνιζομένων και αναδείχθηκε, αντιστοίχως, προσωρινή και οριστική ανάδοχος του διαγωνισμού η παρεμβαίνουσα.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια
Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφτηκε κατά το Νόμο

Αριθμός απόφασης : 1455/2023

1. Επειδή, για την άσκηση της προσφυγής, έχει καταβληθεί παράβολο ποσού 8.400,00 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ... και την εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ»).

2. Επειδή, ο Αναθέτων Φορέας προκήρυξε την υπ' αρ. .../2023 Διακήρυξη διεθνούς ηλεκτρονικού ανοικτού διαγωνισμού για την «Προμήθεια Μέσων Κομίστρου υπό Μορφή Ρολών Εισιτηρίων, που Απαιτούνται κατά τη Λειτουργία του Αυτόματου Συστήματος Συλλογής Κομίστρου (Α.Σ.Σ.Κ.)» με εκτιμώμενη αξία 1.679.940,00 € πλέον Φ.Π.Α. 24%, και κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφοράς, βάσει της τιμής. Η ως άνω Διακήρυξη αναρτήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ.) στις 12.04.2023 με Α.Δ.Α.Μ. ..., καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου έλαβε συστημικό αριθμό ....

3. Επειδή, ο ένδικος διαγωνισμός, ως εκ του αντικειμένου του και της προϋπολογισθείσας δαπάνης, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 4412/2016 (Α' 147) και η ένδικη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV αυτού, περί έννομης προστασίας κατά τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων.

4. Επειδή, η προσφεύγουσα απαραδέκτως βάλλει κατά της υπ' αρ. .../2023 απόφασης του Αναθέτοντος Φορέα, δοθέντος ότι, στην απόφαση με την οποία τελειούται η σύνθετη διοικητική ενέργεια του διαγωνισμού, ήτοι η κατακυρωτική απόφαση, που εν προκειμένω είναι η προσβαλλομένη υπ' αρ. .../2023, ενσωματώνονται όλες οι προηγούμενες εκτελεστές διοικητικές πράξεις, αυτή δε είναι η μόνη παραδεκτώς προσβαλλομένη (βλ. Φ. Αρναούτογλου, *Η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων του Ν. 3886/2010*, Νομική Βιβλιοθήκη, 2013, σελ. 227). Η ανωτέρω προσβαλλόμενη κοινοποιήθηκε προς τους ενδιαφερόμενους μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις 21.08.2023, η δε προδικαστική προσφυγή ασκήθηκε εμπροθέσμως στις 31.08.2023, με κοινοποίηση αυτής ομοίως μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του π.δ. 39/2017. Η προσφεύγουσα μετ' εννόμου συμφέροντος βάλλει κατά της προσβαλλόμενης,

Αριθμός απόφασης : 1455/2023

στρεφόμενη κατά της απόρριψης της προσφοράς της, καθώς και κατά της αποδοχής των προσφορών της παρεμβαίνουσας και της CONFIDEX, επιδιώκοντας την ανάθεση σε αυτήν της επίμαχης σύμβασης. Περαιτέρω, στρέφεται κατά της αποδοχής των προσφορών των συνδιαγωνιζομένων της, επί τω τέλει ματαίωσης του διαγωνισμού και επαναπροκήρυξής του.

5. Επειδή, την 01.09.2023 ο Αναθέτων Φορέας κοινοποίησε την υπό κρίση προδικαστική προσφυγή μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ προς τους ενδιαφερόμενους, σύμφωνα με το άρ. 365, παρ. 1, σημ. α' του Ν. 4412/2016 και το άρ. 9, παρ. 1, σημ. α' του π.δ. 39/2017.

6. Επειδή, με την υπ' αρ. 1586/2023 Πράξη του Προέδρου του 3ου Κλιμακίου ορίσθηκε Εισηγήτρια και ημερομηνία συζήτησης, κλήθηκε δε ο Αναθέτων Φορέας όπως καταθέσει απόψεις επί της προδικαστικής προσφυγής.

7. Επειδή, στις 11.09.2023 η παρεμβαίνουσα, εμπροθέσμως και εν γένει παραδεκτως, ως έχουσα αναδειχθεί οριστική ανάδοχος, κοινοποίησε, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ την παρέμβασή της.

8. Επειδή, στις 15.09.2023 ο Αναθέτων Φορέας κοινοποίησε, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, τις με ίδια ημερομηνία απόψεις του.

9. Επειδή, στις 20.09.2023 προσφεύγουσα κοινοποίησε το με ίδια ημερομηνία υπόμνημά της.

10. Επειδή, με την προσβαλλόμενη αποφασίστηκε η έγκριση του 3ου Πρακτικού της Επιτροπής διενέργειας του διαγωνισμού και η κατακύρωση στην παρεμβαίνουσα της σύμβασης με τιμή 0,0943 ευρώ ανά εισιτήριο πλέον Φ.Π.Α. και συνολικό ποσό σύμβασης 1.584.183,42 ευρώ πλέον Φ.Π.Α..

11. Επειδή, η διακήρυξη αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού (Ε.Α. ΣτΕ 352/2016) και ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει με τους όρους της, τόσο τους τρίτους προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και το ίδιο το νομικό πρόσωπο που προκηρύσσει τον σχετικό διαγωνισμό, το οποίο υποχρεούται εφεξής και μέχρι τέλους της διαδικασίας του διαγωνισμού να

Αριθμός απόφασης : 1455/2023

εφαρμόζει τα όσα ορίζονται σε αυτή (βλ. ενδεικτικά Πράξεις VI Τμήματος ΕΛΣυν 181/2006, 31/2003, 105/2003, 294/2010, 224, 78/2007, 19/2005 κ.ά.). Ταυτόχρονα, επιβάλλεται να προσδιορίζονται επακριβώς σε αυτήν τα προς συμμετοχή στον διαγωνισμό απαιτούμενα προσόντα και τα υποβλητέα, κατά την κατάθεση της προσφοράς δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία. Άλλωστε, η αρχή της δεσμευτικότητας της διακήρυξης κατοχυρώνεται και στο ενωσιακό δίκαιο, αφού κάθε απόκλιση από τους όρους αυτής αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαγωνιζομένων (βλ. Πράξη VI Τμήματος ΕΛΣυν 70/2006). Σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαιικού πλαισίου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Όπως, δε, παγίως γίνεται δεκτό, οι αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης στους δημόσιους διαγωνισμούς επιτάσσουν στις αναθέτουσες αρχές να διατυπώνουν τους όρους διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης στην προκήρυξη του διαγωνισμού με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία, κατά τρόπο ώστε αφενός να παρέχουν σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και επιδεικνύοντες τη συνήθη επιμέλεια διαγωνιζομένους τη δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενο των όρων αυτών και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο, αφετέρου, να καθιστούν δυνατό τον αποτελεσματικό έλεγχο του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα τιθέμενα κριτήρια (Ε.Σ Κλ.Ε 157/2017, Τμ. VI 2452/2012, 1643/2014, 6869/2015, 261/2017, βλ. και ΔΕΚ απόφαση της 18.10.2001, C-19/2000, SIAC Construcion Ltd, σκέψεις 41 έως 44, απόφαση της 29.4.2004, C-496/1999 Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, σκέψη 111, απόφαση της 10.5.2012, C-368/10, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών σκ. 109 επ.).

12. Επειδή, στο άρ. 79 του Ν. 4412/2016 «Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (άρθρο 59 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)», όπως διαμορφώθηκε με το

Αριθμός απόφασης : 1455/2023

άρθρο 27 του Ν.4782/2021, ορίζεται ότι «1. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων, πλην της απευθείας ανάθεσης των άρθρων 118 και 328, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), το οποίο ισοδυναμεί με ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α` 75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) ..... β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής, τα οποία έχουν καθορισθεί σύμφωνα με τα άρθρα 75, περί κριτηρίων επιλογής, 76, περί κριτηρίων επιλογής σε διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου και 77, περί κριτηρίων επιλογής σε διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης μελέτης ή παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, και γ)..... Το ΕΕΕΣ αποτελείται από επίσημη δήλωση του οικονομικού φορέα ....και/ή ότι πληρούται το σχετικό κριτήριο επιλογής και παρέχει τις κατάλληλες πληροφορίες, όπως απαιτείται από την αναθέτουσα αρχή....». Στο άρ. 287 «Υπεργολαβία (άρθρο 88 παρ. 2 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)» του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι «Στα έγγραφα της σύμβασης ο αναθέτων φορέας ζητά από τον προσφέροντα να αναφέρει στην προσφορά του το τμήμα της σύμβασης που προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, καθώς και τους υπεργολάβους που προτείνει.». Σύμφωνα με το άρ. 307 «Στήριξη στις ικανότητες άλλων φορέων (άρθρο 79 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)» του Ν. 4412/2016 «1. Εάν οι αντικειμενικοί κανόνες και τα κριτήρια για τον αποκλεισμό και την επιλογή των οικονομικών φορέων που υποβάλλουν αίτηση προεπιλογής σε ένα σύστημα προεπιλογής περιλαμβάνουν απαιτήσεις σχετικά με την οικονομική και χρηματοπιστωτική ικανότητα του οικονομικού φορέα ή με τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητές του, ο οικονομικός φορέας μπορεί, όπου κριθεί απαραίτητο, να στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών του που τον συνδέουν με αυτούς. Όσον αφορά στα κριτήρια που σχετίζονται με τους τίτλους σπουδών και τα επαγγελματικά προσόντα του παρόχου υπηρεσιών ή του αναδόχου ή των διευθυντικών στελεχών της

επιχείρησης ή με τη σχετική επαγγελματική εμπειρία, οι οικονομικοί φορείς μπορούν, ωστόσο, να στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων μόνο εάν οι τελευταίοι θα εκτελέσουν τις εργασίες ή τις υπηρεσίες για τις οποίες απαιτούνται οι συγκεκριμένες ικανότητες. Αν οικονομικός φορέας επιθυμεί να στηριχθεί στις ικανότητες άλλων φορέων, αποδεικνύει στον αναθέτοντα φορέα ότι θα έχει στη διάθεσή του τους αναγκαίους πόρους καθ' όλη την περίοδο ισχύος του συστήματος προεπιλογής, παραδείγματος χάριν, με την προσκόμιση της σχετικής δέσμευσης των φορέων αυτών για το σκοπό αυτό....». Σύμφωνα με το άρ. 2.2.8 «Στήριξη στην ικανότητα τρίτων – Υπεργολαβία» της Διακήρυξης «2.2.8.1 Στήριξη στην ικανότητα τρίτων Οι οικονομικοί φορείς μπορούν, όσον αφορά στα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας (της παραγράφου 2.2.5) και τα σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα (της παραγράφου 2.2.6), να στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών τους με αυτούς. Στην περίπτωση αυτή, αποδεικνύουν ότι θα έχουν στη διάθεσή τους τους αναγκαίους πόρους, με την προσκόμιση της σχετικής δέσμευσης των φορέων στην ικανότητα των οποίων στηρίζονται. ... Ο Αναθέτων Φορέας ελέγχει αν οι φορείς, στις ικανότητες των οποίων προτίθεται να στηριχθεί ο οικονομικός φορέας, πληρούν κατά περίπτωση τα σχετικά κριτήρια επιλογής και εάν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3.... 2.2.8.2 Υπεργολαβία Ο οικονομικός φορέας αναφέρει στην προσφορά του το τμήμα της σύμβασης που προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, καθώς και τους υπεργολάβους που προτείνει. Στην περίπτωση που ο προσφέρων αναφέρει στην προσφορά του ότι προτίθεται να αναθέσει τμήμα(τα) της σύμβασης υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους σε ποσοστό που υπερβαίνει το τριάντα τοις εκατό (30%) της συνολικής αξίας της σύμβασης, ο Αναθέτων Φορέας ελέγχει ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της παρούσας. Ο οικονομικός φορέας υποχρεούται να αντικαταστήσει έναν υπεργολάβο, εφόσον συντρέχουν στο πρόσωπό του λόγοι αποκλεισμού της ως άνω παραγράφου 2.2.3.». Στο άρ. 2.2.9 «Κανόνες απόδειξης ποιοτικής επιλογής» της Διακήρυξης προβλέπεται ότι «Το δικαίωμα συμμετοχής των οικονομικών φορέων και οι όροι και

Αριθμός απόφασης : 1455/2023

προϋποθέσεις συμμετοχής τους, όπως ορίζονται στις παραγράφους 2.2.1 έως 2.2.8, κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς δια του ΕΕΕΣ, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2.2.9.1, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών της παραγράφου 2.2.9.2 και κατά τη σύναψη της σύμβασης δια της υπεύθυνης δήλωσης, της περ. δ' της παρ. 3 του άρθρου 105 του ν. 4412/2016. Στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.8. της παρούσας, οι φορείς στην ικανότητα των οποίων στηρίζεται υποχρεούνται να αποδεικνύουν, κατά τα οριζόμενα στις παραγράφους 2.2.9.1 και 2.2.9.2, ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της παρούσας και ότι πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής κατά περίπτωση. Στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας αναφέρει στην προσφορά του ότι προτίθεται να αναθέσει τμήμα(τα) της σύμβασης υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους σε ποσοστό που υπερβαίνει το τριάντα τοις εκατό (30%) της συνολικής αξίας της σύμβασης, οι υπεργολάβοι υποχρεούνται να αποδεικνύουν, κατά τα οριζόμενα στις παραγράφους 2.2.9.1 και 2.2.9.2, ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της παρούσας....». Στο άρ. 2.2.9.2 «Αποδεικτικά μέσα» της Διακήρυξης προβλέπεται ότι «Α. Για την απόδειξη της μη συνδρομής λόγων αποκλεισμού κατ' άρθρο 2.2.3 και της πλήρωσης των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής κατά τις παραγράφους 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 και 2.2.7, οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν τα δικαιολογητικά του παρόντος. Η προσκόμιση των εν λόγω δικαιολογητικών γίνεται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 3.2 από τον προσωρινό ανάδοχο. Ο Αναθέτων Φορέας μπορεί να ζητεί από προσφέροντες, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας.... Β.9. Στην περίπτωση που οικονομικός φορέας επιθυμεί να στηριχθεί στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.8 για την απόδειξη ότι θα έχει στη διάθεσή του τους αναγκαίους πόρους, προσκομίζει, ιδίως, σχετική έγγραφη δέσμευση των φορέων αυτών για τον σκοπό αυτό. Ειδικότερα, προσκομίζεται έγγραφο (συμφωνητικό ή σε περίπτωση νομικού προσώπου απόφαση του αρμοδίου οργάνου διοίκησης αυτού ή σε περίπτωση φυσικού προσώπου υπεύθυνη

Αριθμός απόφασης : 1455/2023

δήλωση), δυνάμει του οποίου αμφότεροι, διαγωνιζόμενος οικονομικός φορέας και τρίτος φορέας, εγκρίνουν τη μεταξύ τους συνεργασία για την κατά περίπτωση παροχή προς τον διαγωνιζόμενο της χρηματοοικονομικής ή/και τεχνικής ή/και επαγγελματικής ικανότητας του φορέα, ώστε αυτή να είναι στη διάθεση του διαγωνιζόμενου για την εκτέλεση της Σύμβασης. Η σχετική αναφορά θα πρέπει να είναι λεπτομερής και να αναφέρει κατ' ελάχιστον τους συγκεκριμένους πόρους που θα είναι διαθέσιμοι για την εκτέλεση της σύμβασης και τον τρόπο δια του οποίου θα χρησιμοποιηθούν αυτοί για την εκτέλεση της σύμβασης. Ο τρίτος θα δεσμεύεται ρητά ότι θα διαθέσει στον διαγωνιζόμενο τους συγκεκριμένους πόρους κατά τη διάρκεια της σύμβασης και ο διαγωνιζόμενος ότι θα κάνει χρήση αυτών σε περίπτωση που του ανατεθεί η σύμβαση ... Β.10. Στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας δηλώνει στην προσφορά του ότι θα κάνει χρήση υπεργολάβων, στις ικανότητες των οποίων δεν στηρίζεται, προσκομίζεται υπεύθυνη δήλωση του προσφέροντος με αναφορά του τμήματος της σύμβασης το οποίο προτίθεται να αναθέσει σε τρίτους υπό μορφή υπεργολαβίας και υπεύθυνη δήλωση των υπεργολάβων ότι αποδέχονται την εκτέλεση των εργασιών.». Σύμφωνα με το άρ. 3.1.2 «Αξιολόγηση προσφορών» της Διακήρυξης «3.1.2.1 Μετά την κατά περίπτωση ηλεκτρονική αποσφράγιση των προσφορών ο Αναθέτων Φορέας προβαίνει στην αξιολόγηση αυτών, μέσω των αρμόδιων πιστοποιημένων στο ΕΣΗΔΗΣ οργάνων της, εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των κειμένων διατάξεων. Ο Αναθέτων Φορέας, τηρώντας τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, ζητά από τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς, όταν οι πληροφορίες ή η τεκμηρίωση που πρέπει να υποβάλλονται είναι ή εμφανίζονται ελλιπείς ή λανθασμένες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων στο ΕΕΕΣ, ή όταν λείπουν συγκεκριμένα έγγραφα, να υποβάλλουν, να συμπληρώνουν, να αποσαφηνίζουν ή να ολοκληρώνουν τις σχετικές πληροφορίες ή τεκμηρίωση, εντός προθεσμίας όχι μικρότερης των δέκα (10) ημερών και όχι μεγαλύτερης των είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης. Η συμπλήρωση ή η αποσαφήνιση ζητείται και γίνεται αποδεκτή υπό την προϋπόθεση ότι δεν τροποποιείται η προσφορά του οικονομικού φορέα και ότι αφορά σε στοιχεία ή

Αριθμός απόφασης : 1455/2023

δεδομένα, των οποίων είναι αντικειμενικά εξακριβώσιμος ο προγενέστερος χαρακτήρας σε σχέση με το πέρας της καταληκτικής προθεσμίας παραλαβής προσφορών....».

13. Επειδή, με τον πρώτο λόγο της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, η προσφεύγουσα υποστηρίζει πως η διακήρυξη, κατά το στάδιο υποβολής της προσφοράς απαιτεί την υποβολή α) των απαιτούμενων κατά περίπτωση ΕΕΕΣ, β) της εγγύησης συμμετοχής και γ) των προβλεπόμενων στο άρθρο 2.4.3.2 της διακήρυξης εγγράφων και πως, αντίθετα, τόσο στην περίπτωση της στήριξης στις ικανότητες άλλων φορέων (δάνεια εμπειρία), όσο και στην περίπτωση της χρήσης υπεργολάβων, στις ικανότητες των οποίων δεν υπάρχει στήριξη (υπεργολαβία), οι «δεσμεύσεις» των οικονομικών φορέων (με τις ειδικότερες μορφές που οι «δεσμεύσεις» αυτές κατά περίπτωση ορίζονται στις περιπτώσεις Β9 και Β10 του άρθρου 2.2.9.2. της διακήρυξης), ρητώς και σαφώς απαιτείται να υποβληθούν από τον προσωρινό ανάδοχο, κατά το στάδιο των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Εκ των ανωτέρω, υποστηρίζει πως παρανόμως και σε αντίθεση με τις ρητές και σαφείς προβλέψεις της διακήρυξης ο Αναθέτων Φορέας απέρριψε την προσφορά της με την αιτιολογία ότι «δεν υποβλήθηκαν οι αποφάσεις δέσμευσης των 2 οικονομικών φορέων στην προσφορά της συμμετέχουσας εταιρείας και ούτε υποβλήθηκαν κατά την πρόσκληση της Επιτροπής Διαγωνισμού για διευκρινίσεις». Περαιτέρω, ισχυρίζεται πως πληροί η ίδια το σύνολο των κριτηρίων επιλογής, το οποίο προκύπτει από τις δηλώσεις της στο Μέρος IV: Κριτήρια επιλογής του ΕΕΕΣ της, ειδικότερα, ως προς το κριτήριο της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, αυτό υποστηρίζει ότι υπερπληρούται εκ μέρους της, εκ μόνης της δηλωθείσας σύμβασης «Παροχή έξυπνου εισιτηρίου Mifare UL Ρολά» με αποδέκτη τη «Société des Transports de Montréal - Canada», την οποία έχει εκτελέσει στο σύνολό της. Περαιτέρω, αναφέρει πως προκύπτει με σαφήνεια ότι η εταιρία «Ρ...» συνιστά υπεργολάβο της (και όχι δανείζοντα εμπειρία) και μάλιστα σε ποσοστό μικρότερο του 30% της σύμβασης και συγκεκριμένα σε ποσοστό 17%, ειδικότερα, τούτο προκύπτει α) από τη ρητή δήλωση στο ΕΕΕΣ της (Μέρος IV – πεδίο Γ.) ως προς το «Ποσοστό υπεργολαβίας», β) από τη σχετική δήλωση

Αριθμός απόφασης : 1455/2023

που περιλαμβάνεται στην τεχνική της προσφορά, με την οποία δήλωσε την υπεργολαβική ανάθεση συγκεκριμένων εργασιών στην παραπάνω εταιρία (βλ. παρ. 6.2.1. τεχνικής προσφοράς -αρχείο «0124 Οργανωση ...»- όπου συνοπτικά περιγράφονται και οι εργασίες αυτές), γ) από την υποβληθείσα στην προφορά της από 11.05.2023 υπεύθυνη δήλωσή της, στην οποία δήλωσε τη σχετική πρόθεσή της για υπεργολαβική ανάθεση (βλ. αρχείο «0131 ΥΔ για χρήση υπεργολαβου ...» της προσφοράς της), δ) από την υποβληθείσα στην προφορά της από 11.05.2023 υπεύθυνη δήλωση της ανωτέρω περί αποδοχής της υπεργολαβικής εκτέλεσης εργασιών (βλ. αρχείο «0138 ΥΔ για αποδοχη υπεργολαβου ...» της προσφοράς της), ε) από όλες τις λοιπές υπεύθυνες δηλώσεις της ανωτέρω που υπέβαλε με την προσφορά της (βλ. τις από 11.05.2023 υποβληθείσες ΥΔ για τα άρθρα 2.4.3.2.β', 2.4.3.2.γ', την ΥΔ περί εξωχώριων εταιριών, περί ισχύος ISO, περί μη ρωσικής συμμετοχής και περί ακρίβειας προσκομιζόμενων ιδιωτικών εγγράφων – αρχεία «0136 ΥΔ 2.4.3.2 β ...», «0137 ΥΔ 2.4.3.2 γ ...», «0139 ΥΔ εξωχωρια εταιρεια ....», «0140 ΥΔ ισχυος ISO ....», «0141 ρωσικη συμμετοχη ....» και «0142 ΥΔ ακριβειας ιδιωτικων εγγραφων ....» της προσφοράς της, αντίστοιχα), στο σύνολο των οποίων δηλώνει τη συμμετοχή της υπό την ιδιότητα του υπεργολάβου και στ) από την περαιτέρω ανάλυση περί του ποσοστού της υπεργολαβίας, την οποία υπέβαλε με την από 09.06.2023 επιστολή της κατόπιν της αναζήτησης διευκρινίσεων εκ μέρους του Αναθέτοντος Φορέα, την οποία έκανε πλήρως αποδεκτή. Ακολούθως, υποστηρίζει πως, δεδομένου ότι πληροί αφ' εαυτής τα κριτήρια επιλογής, οποιαδήποτε τυχόν δήλωση περί στήριξης στην ικανότητα άλλων φορέων είναι άνευ ουδεμίας επιρροής και αλυσιτελής και ουδεμία έννομη συνέπεια μπορεί να επαχθεί ως προς τη νομιμότητα της προσφοράς της, διότι, δεν μπορεί δήλωση περί δανεισμού να «αναιρέσει» την πράγματι συντρέχουσα πλήρωση των κριτηρίων επιλογής (η οποία συνιστά και το κρίσιμο στοιχείο) και, συνεπώς, δεν μπορεί να επαχθεί ως προς αυτήν (την – κρίσιμη - πλήρωση των κριτηρίων επιλογής) και, συνακόλουθα, ως προς την προσφορά, ουδεμία έννομη συνέπεια. Επιπλέον, υποστηρίζει πως υπέβαλε την προσφορά της με περίσσεια επιμέλεια, υποβάλλοντας ΕΕΕΣ ακόμη και

Αριθμός απόφασης : 1455/2023

για τον υπεργολάβο που θα χρησιμοποιήσει, παρά το γεγονός ότι αυτός θα εκτελέσει τμήμα της σύμβασης μικρότερο του 30% και πως με τις διευκρινίσεις της προέβη σε επιτρεπτή διευκρίνιση πρόδηλου εκ παραδρομής σφάλματος επί στοιχείων τα οποία, ούτως ή άλλως, προέκυπταν με σαφήνεια από το σύνολο των εγγράφων της προσφοράς της.

14. Επειδή, η παρεμβαίνουσα επί του πρώτου λόγου της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, υποστηρίζει πως ορθά απερρίφθη η προσφορά της προσφεύγουσας, διότι, ενόψει της ιδιότητας του ΕΕΕΣ ως υπεύθυνης δήλωσης περί προκαταρκτικής απόδειξης, δεν νοείται υπαναχώρηση ή αναίρεση από δήλωση συγκεκριμένου πεδίου στο ΕΕΕΣ, πλην των οψιγενών μεταβολών. Ακόμη, αναφέρει πως, σύμφωνα με την διάταξη του άρ. 79 παρ. 5 του Ν. 4412/2016, ο Αναθέτων Φορέας ορθά ζήτησε τις επιστολές δέσμευσης της προσφεύγουσας και πως είναι προφανές ότι δεν είχε τα απαραίτητα δικαιολογητικά που απαιτούνται για τον τρίτο παρέχοντα εμπειρία.

15. Επειδή, ο Αναθέτων Φορέας επί του πρώτου λόγου της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, υποστηρίζει πως από το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έντυπο Σύμβασης ΕΕΕΣ) της προσφεύγουσας, σαφώς διατυπώνεται η στήριξη σε ικανότητα τρίτων και ειδικότερα της εταιρίας P... SRL (Μέρος II σημ. Γ) και δηλώνεται ότι ουδόλως προτίθεται να αναθέσει οποιοδήποτε τμήμα της σύμβασης σε τρίτους υπεργολάβους στην ικανότητα των οποίων δεν στηρίζεται (Μέρος II σημ. Δ). Αντίθετα, στις από 9.6.2023 διευκρινήσεις της, η προσφεύγουσα, δηλώνει ότι « στην προσφορά μας ...η εταιρεία μας δεν στηρίζεται σε ικανότητες τρίτων» και αρνήθηκε να προσκομίσει τις ζητούμενες αποφάσεις δέσμευσης, έτσι ώστε να διεξαχθεί σωστά η διαδικασία καθώς ο Αναθέτων Φορέας μέσω των αρμοδίων οργάνων του, εν προκειμένω της Επιτροπής Διαγωνισμού, έχει την ευχέρεια κατά τη διάρκεια της διαδικασίας να ζητά την προσκόμιση εγγράφων-διευκρινίσεων συμπεριλαμβανομένων και των δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου – κατακύρωσης, όποτε κριθεί αναγκαίο. Ακόμη, αναφέρει πως το ΕΕΕΣ όμως της P...SRL έπρεπε να υποβληθεί υποχρεωτικά, εφόσον δηλώθηκε ότι στις ικανότητες της στηρίζεται η συμμετέχουσα εταιρεία (δάνεια εμπειρία) γι' αυτό

Αριθμός απόφασης : 1455/2023

ελέγχθηκε και αξιολογήθηκε από την Επιτροπή Διαγωνισμού και δεν προκύπτει ότι εκ περισσού υπήρχε στην προσφορά και πως υπάρχει σύγχυση-αντίφαση στα έγγραφα της προσφοράς της προσφεύγουσας, στον τρόπο που δηλώνεται η συμμετοχή της στον διαγωνισμό.

16. Επειδή, με το υπόμνημά της η προσφεύγουσα υποστηρίζει πως υπέβαλε την προσφορά της με περίσσεια επιμέλεια, υποβάλλοντας ΕΕΕΣ ακόμη και για τον υπεργολάβο που θα χρησιμοποιήσει, παρά το γεγονός ότι αυτός (όπως αποδέχεται ο αναθέτων φορέας) θα εκτελέσει τμήμα της σύμβασης μικρότερο του 30%, ήτοι ότι τήρησε τη διακήρυξη υπό την αυστηρότερη δυνατή εκδοχή της, υποβάλλοντας τα περισσότερα δυνατά απαιτούμενα έγγραφα, υποστηρίζει, δε, ότι ο αποκλεισμός της έλαβε χώρα και κατά παράβαση του ενιαίου μέτρου κρίσης. Περαιτέρω, υποστηρίζει πως ο Αναθέτων Φορέας συνομολογεί ότι οι αποφάσεις δέσμευσης αποτελούν δικαιολογητικά κατακύρωσης και όχι δικαιολογητικά συμμετοχής, το πρώτον και παραπαιστικά με τις εν λόγω απόψεις του, ισχυρίζεται ότι αιτήθηκε την παροχή των αποφάσεων δέσμευσης προκειμένου να διασαφηνίσει τις δήθεν ασάφειες που διαπίστωσε στην προσφορά της και πως τέτοια πρόθεση δεν αποτυπώθηκε, ούτε συνάγεται από την από 31.05.2023 επιστολή.

17. Επειδή, επί του πρώτου λόγου της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, λεκτέα τα εξής: Από το συνδυασμό των άρ. 2.2.8, 2.2.9, 2.2.9.1 και 2.2.9.2 της Διακήρυξης συνάγεται ότι ΕΕΕΣ υποβάλλεται από τον τρίτο οικονομικό φορέα στις ικανότητες του οποίου ο διαγωνιζόμενος στηρίζεται (δάνεια εμπειρία) και από τον τρίτο οικονομικό φορέα στον οποίο ανατίθεται η εκτέλεση τμήματος της σύμβασης υπό μορφή υπεργολαβίας σε ποσοστό που υπερβαίνει το τριάντα τοις εκατό (30%) της συνολικής αξίας της σύμβασης. Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα στο υποβληθέν ΕΕΕΣ της είχε δηλώσει στην ενότητα «Γ: Πληροφορίες σχετικά με τη στήριξη στις ικανότητες άλλων οντοτήτων» του Μέρους II «Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα» «Ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων οντοτήτων προκειμένου να ανταποκριθεί στα κριτήρια επιλογής που καθορίζονται στο μέρος IV και στα (τυχόν) κριτήρια και κανόνες που καθορίζονται στο μέρος V κατωτέρω; Απάντηση: Ναι Όνομα της οντότητας P...SRL» και στην ενότητα Δ:

Αριθμός απόφασης : 1455/2023

Πληροφορίες σχετικά με υπεργολάβους στην ικανότητα των οποίων δεν στηρίζεται ο οικονομικός φορέας του ίδιου Μέρους «Ο οικονομικός φορέας προτίθεται να αναθέσει οποιοδήποτε τμήμα της σύμβασης σε τρίτους υπό μορφή υπεργολαβίας; Απάντηση: Όχι», συναφώς, στην ενότητα «Γ: Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα» του Μέρους IV Κριτήρια επιλογής δήλωσε «Ο οικονομικός φορέας προτίθεται, ενδεχομένως, να αναθέσει σε τρίτους υπό μορφή υπεργολαβίας το ακόλουθο μέρος (δηλαδή ποσοστό) της σύμβασης. Επισημαίνεται ότι εάν ο οικονομικός φορέας έχει αποφασίσει να αναθέσει μέρος της σύμβασης σε τρίτους υπό μορφή υπεργολαβίας και στηρίζεται στις ικανότητες του υπεργολάβου για την εκτέλεση του εν λόγω μέρους, τότε θα πρέπει να συμπληρωθεί χωριστό ΕΕΕΣ για τους σχετικούς υπεργολάβους, βλέπε μέρος II, ενότητα Γ ανωτέρω. Προσδιορίστε λιγότερο από το 30% της σύμβασης» (βλ. αρχείο με τίτλο «0112 ... espd-response-v2-S», σελ. 4, 5 και 12/14, αντίστοιχα). Ακόμη, υπεβλήθη το ΕΕΕΣ της «P...SRL», όπου δηλώθηκε ότι «Ο οικονομικός φορέας συμμετέχει στη διαδικασία σύναψης σύμβασης από κοινού με άλλους; Απάντηση: Ναι ... Προσδιορίστε τους άλλους οικονομικούς φορείς που συμμετέχουν από κοινού στη διαδικασία σύναψης σύμβασης: P... SAS» (βλ. αρχείο με τίτλο «0113 PIROM espd-response-v2-S», σελ. 3-4/11). Περαιτέρω, προσκόμισε την από 11.05.2023 υπεύθυνη δήλωση του C. J.G., ο οποίος, «υπό την ιδιότητα του νομίμου εκπροσώπου της ανωνύμου εταιρίας “ P.... SAS”... δηλώνω υπεύθυνα, σύμφωνα με τις προβλέψεις της ως άνω Διακήρυξης (άρθρα 2.2.8.2 και 4.4) ότι η ως άνω Εταιρεία προτίθεται να κάνει χρήση ως υπεργολάβου της ανωνύμου εταιρίας “P.... S.R.L.”,» (βλ. αρχείο με τίτλο «0131 ΥΔ για χρήση υπεργολάβου ...»), καθώς και την υπεύθυνη δήλωση του F.G., ο οποίος «υπό την ιδιότητα του εξουσιοδοτημένου νομίμου εκπροσώπου της ανωνύμου εταιρίας “P.... S.R.L.”... υπό την ιδιότητα του υπεργολάβου της “ P.... SAS” ... δηλώνω υπεύθυνα ότι, σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 2.2.9.2. B10 της παραπάνω διακήρυξης, η ως άνω Εταιρεία με την επωνυμία “P.... S.R.L.” αποδέχεται την εκτέλεση των εργασιών υπό την ιδιότητα του υπεργολάβου για την εκτέλεση της εν θέματι σύμβασης με τον ΟΑΣΑ.» (βλ. αρχείο με τίτλο «0138 ΥΔ για αποδοχή υπεργολάβου ....»). Εν συνεχεία, ο Αναθέτων Φορέας,

Αριθμός απόφασης : 1455/2023

με την από 31.05.2023 πρόσκληση προς την προσφεύγουσα, ζήτησε διευκρινίσεις, μεταξύ άλλων, ως προς τη δήλωση της παραπάνω τρίτης εταιρίας ως υπεργολάβου, ειδικότερα «3. Στο Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ) που υποβλήθηκε από την εταιρεία «P... SAS» και συγκεκριμένα στο Μέρος IV. Κριτήρια Επιλογής –Ποσοστό υπεργολαβίας δηλώνεται λιγότερο από το 30% της σύμβασης. Στην προσφορά που έχει υποβληθεί δεν δηλώνεται-περιγράφεται το τμήμα της σύμβασης που προτίθεται ο ο.φ. να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας και δεν καθορίζεται συγκεκριμένο ποσοστό υπεργολαβίας ως ορίζεται στο άρθρο 2.2.8.2 της Διακήρυξης. Επίσης δεν υπάρχουν αποφάσεις δέσμευσης των ο.φ. σχετικά με τη στήριξη στις ικανότητες άλλων οντοτήτων καθώς και στην ανάθεση υπεργολαβίας. Παρακαλούμε να διευκρινίσετε , συμπληρώσετε, αποσαφηνίσετε τα ανωτέρω.». Η προσφεύγουσα, με το από 09.06.2023 έγγραφό της με θέμα «Παροχή διευκρινίσεων σε συμμόρφωση στην από 31.05.2023 Πρόσκληση», δήλωσε, μεταξύ άλλων, ότι «1. Όπως ρητά αναφέρουμε στο ΕΕΕΣ της εταιρείας μας, η εταιρεία «P... SRL» θα χρησιμοποιηθεί από την εταιρεία μας ως υπεργολάβος για την εκτέλεση εργασιών της σύμβασης που μάλιστα ανέρχονται σε ποσοστό μικρότερο του 30%, ως ομοίως δηλώσαμε στο ΕΕΕΣ μας. Την υπεργολαβική ανάθεση συγκεκριμένων εργασιών στην εταιρεία «P... SRL», δηλώσαμε και στην προσφορά μας, όπου συνοπτικά περιγράφονται και οι εργασίες αυτές (βλ. παρ. 6.2.1. τεχνικής προσφοράς μας). Τη σχετική πρόθεσή μας δηλώσαμε και στην από 11.05.2023 συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση που υποβάλαμε με την προσφορά μας στο ΕΣΗΔΗΣ. 2. Εκ προφανούς παραδρομής στο ΕΕΕΣ της παραπάνω εταιρείας «P... SRL» δεν διασαφηνίζεται η συμμετοχή της στην προσφορά μας υπό την ιδιότητα της υπεργολάβου. Εντούτοις και η εταιρεία αυτή δηλώνει τη συμμετοχή της υπό την ιδιότητα της υπεργολάβου τόσο στην οικεία από 11.05.2023 Υπεύθυνη Δήλωση περί αποδοχής της υπεργολαβικής εκτέλεσης εργασιών, όσο και στις λοιπές συνοδευτικές Υπεύθυνες Δηλώσεις της που καταθέσαμε στο ΕΣΗΔΗΣ κατά την υποβολή της προσφοράς μας (βλ. τις από 11.05.2023 υποβληθείσες ΥΔ για τα άρθρα 2.4.3.2.β', 2.4.3.2.γ', την ΥΔ περί εξωχώριων εταιρειών, περί ισχύος ISO, περί μη ρωσικής συμμετοχής

Αριθμός απόφασης : 1455/2023

και περί ακρίβειας προσκομιζόμενων ιδιωτικών εγγράφων). ... 4. Διευκρινίζουμε, τέλος, ότι στην προσφορά μας δεν περιλαμβάνονται αποφάσεις δέσμευσης σχετικά με τη στήριξη σε ικανότητες τρίτων οικονομικών φορέων, διότι η εταιρεία μας δεν στηρίζεται σε ικανότητες τρίτων, ως δηλώνουμε και στο ΕΕΕΣ μας. Ως προς την υπεργολαβία, σύμφωνα με το άρθρο 2.2.9.2. της διακήρυξης, το οποίο ορίζει τα δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου, «B10. Στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας δηλώνει στην προσφορά του ότι θα κάνει χρήση υπεργολάβων, στις ικανότητες των οποίων δεν στηρίζεται, προσκομίζεται υπεύθυνη δήλωση του προσφέροντος με αναφορά του τμήματος της σύμβασης το οποίο προτίθεται να αναθέσει σε τρίτους υπό μορφή υπεργολαβίας και υπεύθυνη δήλωση των υπεργολάβων ότι αποδέχονται την εκτέλεση των εργασιών». Κατά συνέπεια, εφόσον η εταιρεία μας αναδειχθεί προσωρινός ανάδοχος θα σας προσκομίσουμε νομίμως τις ανωτέρω υπεύθυνες δηλώσεις σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 3.2. της διακήρυξης. Ήδη άλλωστε σας υποβάλαμε τις από 11.05.2023 σχετικές υπεύθυνες δηλώσεις.». Σύμφωνα με την ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΑ ΟΔΗΓΙΑ 23 (Απόφαση 3/24-01-2018 της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων) με θέμα «Ειδικά θέματα συμπλήρωσης του Τυποποιημένου Εντύπου Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) και του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (ΕΕΕΣ)», «Εάν, περαιτέρω, στηρίζεται στον υπεργολάβο και για ορισμένη/ες ικανότητες, ήτοι σε ένα ή περισσότερα από τα κριτήρια επιλογής του Μέρους IV, τότε συμπληρώνει μόνο την Ενότητα Γ «Πληροφορίες σχετικά με τη στήριξη στις ικανότητες άλλων ΦΟΡΕΩΝ» και όχι την παρούσα (Δ). Επισημαίνεται ότι και στις δύο ως άνω περιπτώσεις ο οικονομικός φορέας επιπρόσθετα συμπληρώνει το πεδίο με αριθμ. 10 της Ενότητας Γ (Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα) του Μέρους IV, το οποίο αναφέρεται στο ποσοστό της σύμβασης που ο προσφέρων οικονομικός φορέας προτίθεται να αναθέσει με υπεργολαβία.», στη δε υπ' αρ. 40 υποσημείωση ρητά αναφέρεται πως «Εννοείται ότι, σε κάθε περίπτωση, κατά την οποία ο προσφέρων οικονομικός φορέας στηρίζεται σε μία ή περισσότερες ικανότητες του υπεργολάβου του, τότε υποχρεωτικά υποβάλλει χωριστό ΕΕΕΣ/ ΤΕΥΔ αυτού, ανεξάρτητα από το ποσοστό της υπεργολαβίας και το

Αριθμός απόφασης : 1455/2023

συμπληρώνει σύμφωνα με τα προαναφερθέντα στην Ενότητα Γ «Στήριξη στις ικανότητες άλλων φορέων». Δοθέντος ότι το ΕΕΕΣ ισοδυναμεί με ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α' 75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τα κριτήρια επιλογής και στο πρόσωπό του δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού, τα εκεί δηλωθέντα είναι δεσμευτικά ως προς τον διαγωνιζόμενο οικονομικό φορέα. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, η προσφεύγουσα σαφώς και ρητά απάντησε θετικά στο ερώτημα εάν στηρίζεται στην ικανότητα άλλων φορέων, τους οποίους θα χρησιμοποιήσει και ως υπεργολάβους, ειδικότερα, ως τέτοιον τρίτο οικονομικό φορέα δήλωσε την εταιρία «P... SRL», κατά τα ανωτέρω (ενότητα Γ Μέρους II και ενότητα Γ Μέρους IV) συναφώς, απάντησε αρνητικά στο οικείο ερώτημα περί υπεργολάβου, στις ικανότητες του οποίου δεν στηρίζεται (ενότητα Δ Μέρους II). Επομένως, αβάσιμα η προσφεύγουσα υποστηρίζει πως «*Εκ προφανούς παραδρομής στο ΕΕΕΣ της παραπάνω εταιρείας «P... SRL» δεν διασαφηνίζεται η συμμετοχή της στην προσφορά μας υπό την ιδιότητα της υπεργολάβου*», διότι ρητά και σαφώς στο υποβληθέν ΕΕΕΣ της ίδιας της προσφεύγουσας μονοσήμαντα δηλώθηκε ότι η παραπάνω εταιρία είναι τρίτη δανείζουσα εμπειρία και υπεργολάβος αυτής, και όχι μόνον υπεργολάβος της, η δε σχετική δήλωσή της στο ΕΕΕΣ τη δεσμεύει απολύτως, ανεξαρτήτως του περιεχομένου των συνοδευόμενων του ΕΕΕΣ υπευθύνων δηλώσεων αμφοτέρων της ίδιας και της ανωτέρω τρίτης εταιρίας ότι αυτή θα χρησιμοποιηθεί ως υπεργολάβος, χωρίς να γίνεται οιαδήποτε αναφορά σε δάνεια εμπειρία. Επομένως, είχε υποχρέωση όπως υποβάλει το ΕΕΕΣ του τρίτου δανείζοντος εμπειρία και υπεργολάβου της ορθά συμπληρωμένο. Συνακόλουθα, ως είχε το δικαίωμα, ο Αναθέτων Φορέας, ζήτησε με το έγγραφο των διευκρινίσεων του τις σχετικές αποφάσεις δέσμευσης, κατ' άρ. 2.2.9.2 περ. Α εδ. β' και περ. Β.9 της Διακήρυξης, εντούτοις, η προσφεύγουσα, παρόλο που είχε απολύτως δεσμευθεί με την παραπάνω δήλωσή της στο ΕΕΕΣ, δεν προσκόμισε αυτές, υποστηρίζοντας πως δεν στηρίζεται σε ικανότητες τρίτων και πως, σχετικά με την υπεργολαβία, τα

Αριθμός απόφασης : 1455/2023

σχετικά δικαιολογητικά προσκομίζονται από τον προσωρινό ανάδοχο. Ωστόσο, όπως ορθά έκρινε ο Αναθέτων Φορέας, με το 2ο Πρακτικό που εγκρίθηκε με την υπ' αρ. 4885/2023 απόφασή του που ενσωματώθηκε στην προσβαλλόμενη, «με σαφήνεια έχει δηλωθεί στο ΕΕΕΣ της συμμετέχουσας εταιρείας «P... SAS», Μέρος II Γ, ότι βασίζεται σε ικανότητες άλλων οντοτήτων, εν προκειμένω της «P... SRL», και εξ αυτής της αιτίας υποχρεούται να υποβληθεί και το ΕΕΕΣ της «P... SRL» όπως σαφέστατα αναγράφεται και στο τυποποιημένο έγγραφο του ΕΕΕΣ της συμμετέχουσας, στο Μέρος IV Γ. Ποσοστό υπερβολαβίας» και ότι «δεν υποβλήθηκαν οι αποφάσεις δέσμευσης των 2 οικονομικών φορέων στην προσφορά της συμμετέχουσας εταιρείας και ούτε υποβλήθηκαν κατά την πρόσκληση της Επιτροπής Διαγωνισμού για διευκρινίσεις. Επιπρόσθετα διαπιστώνεται ότι με την διευκρίνιση αυτή αναιρείται η σαφής δήλωση στο ΕΕΕΣ της συμμετέχουσας εταιρείας περί στήριξης στις ικανότητες της εταιρείας «P... SRL». Κατόπιν των προαναφερόμενων, η Επιτροπή Διαγωνισμού κρίνει ότι η προσφορά της εταιρείας «P... SAS» περιέχει ελλιπίες ή λανθασμένες πληροφορίες ή τεκμηρίωση, των πληροφοριών που περιέχονται στο ΕΕΕΣ, οι οποίες αν και επιδέχονται συμπλήρωσης, μέσω της σχετικής πρόσκλησης της ΕΔ, δεν έχουν αποκατασταθεί από τον προσφέροντα, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας, σύμφωνα με το άρθρο 102 του Ν. 4412/2016 και την παρ. 3.1.2.1 της Διακήρυξης.». Συνεπώς, ορθά απέρριψε την προσφορά της προσφεύγουσας ο Αναθέτων Φορέας, απορριπτομένου ως αβασίμου του πρώτου λόγου της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής.

18. Επειδή, με τον δεύτερο λόγο της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, η προσφεύγουσα υποστηρίζει πως ο αποκλεισμός της για τον επίμαχο λόγο έλαβε χώρα και κατά παράβαση του ενιαίου μέτρου κρίσης. Ειδικότερα, ως προς την παρεμβαίνουσα, αναφέρει πως έχει δηλώσει στο ΕΕΕΣ της (Μέρος II, Πεδία Α και Γ) ότι για την πλήρωση του κριτηρίου επιλογής της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας του άρθρου 2.2.6 της διακήρυξης, στηρίζεται στις ικανότητες της εταιρείας Α... και πως στο Μέρος IV– Πεδίο Γ του ΕΕΕΣ της, έχει δηλώσει μία σύμβαση «ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΕΞΥΠΝΩΝ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ ΠΑΡΟΜΟΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ» με αποδέκτη τον

Αριθμός απόφασης : 1455/2023

..., ενώ έχει προσκομίσει στην προσφορά της τα έγγραφα «ΣΥΜΒΑΣΗ 83-2022» και «ΣΥΜΒΑΣΗ 83-2022_ΒΕΒΑΙΩΣΗ», τα οποία αφορούν στην ανωτέρω σύμβαση που έχει δηλώσει η ίδια στο ΕΕΕΣ της και η οποία έχει εκτελεστεί από την ίδια και πως η Α... στο Μέρος IV – Πεδίο Γ του ΕΕΕΣ της, έχει δηλώσει μία σύμβαση «ΠΑΡΑΓΩΓΗ 12.000.000 RFID ΕΞΥΠΝΩΝ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ» με αποδέκτη RFID CANADA και έχει υποβληθεί η από 12.05.2023 «Δήλωση Ικανοποίησης» της RFID CANADA. Ωστόσο, η προσφεύγουσα υποστηρίζει πως η ως άνω σύμβαση (που έχει δηλώσει η Α...στο Μέρος IV – Πεδίο Γ του ΕΕΕΣ της και ως προς την οποία έχει υποβληθεί η από 12.05.2023 «Δήλωση Ικανοποίησης» της RFID CANADA) δεν αφορά ρολά εισιτηρίων και πως, αφενός η δήλωση στο ΕΕΕΣ της Α...της ως άνω σύμβασης, αφετέρου η υποβληθείσα από 12.05.2023 «Δήλωση Ικανοποίησης» της RFID CANADA συνιστούν «αναίρεση», κατά το σκεπτικό του Αναθέτοντος Φορέα, των δηλώσεων (που περιλαμβάνονται σε αμφότερα τα ΕΕΕΣ της παρεμβαίνουσας και της Α...περί πλήρωσης του επίμαχου κριτηρίου επιλογής. Περαιτέρω, υποστηρίζει πως στο «ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ_signed», το οποίο έλαβε υπόψη του ο Αναθέτων Φορέας κατά την αξιολόγηση της προσφοράς της παρεμβαίνουσας, αναφέρεται η έγκριση του Δ.Σ. της για τη χρήση της Α...στο πλαίσιο του παρόντος διαγωνισμού μόνο ως υπεργολάβου και όχι και ως δανείζουσας εμπειρία. Η **παρεμβαίνουσα** υποστηρίζει πως, τόσο η ίδια, όσο και η Α... S.P.A προέβησαν στις ορθές δηλώσεις περί της ιδιότητας της τελευταίας ως τρίτης στις τεχνικές ικανότητες της οποίας στηρίζεται και ως υπεργολάβου και πως υπέβαλε, μεταξύ άλλων, τόσο το από 15.05.2023 συμφωνητικό των δύο μερών, όσο και το πρακτικό ΔΣ της και την ΥΔ της παραπάνω εταιρίας. Περαιτέρω, αναφέρει πως πληροί το κριτήριο της παρ. 2.2.6 για την εκτέλεση τουλάχιστον μίας (1) ανάλογης σύμβαση προμήθειας για τουλάχιστον τρία εκατομμύρια (3.000.000) «έξυπνες κάρτες» - υπό μορφή ρολών εισιτηρίων, του δημοπρατούμενου είδους και υποβλήθηκαν όλα τα δικαιολογητικά του παραπάνω άρθρου της Διακήρυξης. Ο Αναθέτων Φορέας με τις απόψεις του υποστηρίζει πως η τεχνική ικανότητα της παρεμβαίνουσας καλύπτεται από την ίδια και όχι από την Α... όπως αναγράφεται στο 1ο Πρακτικό της

Αριθμός απόφασης : 1455/2023

Επιτροπής διαγωνισμού και πως στο συμφωνητικό συνεργασίας - αρχείο «AGREEMENT_A.-INFORM 05-2023_ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ» - μεταξύ της παρεμβαίνουσας και της εταιρίας A... στους όρους συνεργασίας, πέραν της δήλωσης υπεργολαβίας, και συγκεκριμένα στο σημ. Β3 του προαναφερόμενου συμφωνητικού δηλώνεται ότι η παραπάνω τρίτη εταιρία θα διαθέσει στην παρεμβαίνουσα όλους τους αναγκαίους πόρους που απαιτούνται για την υλοποίηση της σύμβασης, τα αναγκαία μέσα, όπως εγκαταστάσεις παραγωγής και αποθήκευσης εξοπλισμού, το κατάλληλο προσωπικό κλπ. συνεπώς, εκτός από την, κατά δήλωσή της ως υπεργολάβος, πληροί τις απαιτήσεις ώστε να καταστεί ως πάροχος δάνειας εμπειρίας διότι παρέχει μέσα και πόρους για την υλοποίηση της σύμβασης, συνεπώς η παρεμβαίνουσα στηρίζεται στις ικανότητες της A.... Με το υπόμνημά της η προσφεύγουσα υποστηρίζει πως ο Αναθέτων Φορέας με τις απόψεις του υποστηρίζει πως η παρεμβαίνουσα πληροί αυτοδύναμα τα κριτήρια τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, ενώ, αντιθέτως, η εταιρία «A...» δεν πληροί τα κριτήρια τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας και τούτο διότι η σύμβαση (που έχει δηλώσει η A...στο Μέρος IV – Πεδίο Γ του ΕΕΕΣ της και ως προς την οποία έχει υποβληθεί η από 12.05.2023 «Δήλωση Ικανοποίησης» της RFID CANADA) δεν αφορά ρολά εισιτηρίων, καθώς και ότι ο ίδιος ο τίτλος της σύμβασης δεν τεκμηριώνει προαποδεικτικά το αξιούμενο υπό της διακήρυξης αντικείμενο της προηγούμενης εκτελεσθείσης συναφούς σύμβασης, διότι ουδόλως περιλαμβάνεται σε αυτόν η λέξη «ρολό» ή άλλος συναφής τεχνικός όρος που να υποδηλώνει την πλήρωση της σχετικής απαίτησης.

18. Επειδή, επί του δεύτερου λόγου, λεκτέα τα εξής: Η παρεμβαίνουσα, στο υποβληθέν ΕΕΕΣ της έχει δηλώσει στην ενότητα Α του Μέρους II «Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα» ότι « ... Η Ι... Α.Ε. ΘΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΕΙ ΩΣ ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Α... S.P.A. ... Η ΟΠΟΙΑ ΘΑ ΕΚΤΕΛΕΣΕΙ ΤΙΣ ΕΞΗΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ: ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ ΣΕ ΜΟΡΦΗ ΡΟΛΩΝ ΑΠΟΛΥΤΩΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΧΡΟΝΟ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ. Η ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΙ Η

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΑΣ ΕΠΙΣΗΣ ΠΛΗΡΟΥΝ ΤΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ 2.2.6 ΤΗΣ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ ΓΙΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΜΙΑΣ ΑΝΑΛΟΓΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ 3.000.000 ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ (ΚΑΙ ΟΙ ΔΥΟ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΕΧΟΥΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙ ΤΑ ΑΝΑΛΟΓΑ ΔΙΚΙΑΟΛΟΓΗΤΙΚΑ) ΚΑΙ ΕΠΟΜΕΝΩΣ ΣΤΗΡΙΖΟΜΑΣΤΕ ΣΤΙΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΩΣ ΤΡΙΤΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΤΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ./ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ. Η Ι... Α.Ε. ΘΑ ΕΚΤΕΛΕΣΕΙ ΤΟΝ ΠΟΙΟΤΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ ΤΩΝ ΠΑΡΑΔΙΔΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΘΑ ΕΚΤΕΛΕΣΕΙ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ ΣΤΟΝ ...» και στην ενότητα Γ «Πληροφορίες σχετικά με τη στήριξη στις ικανότητες άλλων οντοτήτων» του ίδιου ως άνω μέρους ότι «Ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων οντοτήτων προκειμένου να ανταποκριθεί στα κριτήρια επιλογής που καθορίζονται στο μέρος IV και στα (τυχόν) κριτήρια και κανόνες που καθορίζονται στο μέρος V κατωτέρω; Απάντηση: Ναι Όνομα της οντότητας Α... S.P.A.» και στην ενότητα Γ: Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα του Μέρους IV: Κριτήρια επιλογής έχει δηλώσει ότι «Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΑΣ ΘΑ ΒΑΣΙΣΤΕΙ ΣΤΙΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΔΗΛΩΘΕΙΣΑΣ ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ Α... S.P.A. ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΘΑ ΑΝΑΤΕΘΕΙ ΠΟΣΟΣΤΟ 97% ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ» (βλ. αρχείο με τίτλο «ΕΕΕΣ_signed.pdf» εντός του φακέλου «I...», σελ. 4, 6, 14/16). Περαιτέρω, στην ενότητα Γ: Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα του Μέρους IV: Κριτήρια επιλογής η παρεμβαίνουσα έχει δηλώσει «Περιγραφή ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΕΞΥΠΝΩΝ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ ΠΑΡΟΜΟΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ Ποσό 356099 EUR Ημερομηνία Έναρξης - Ημερομηνία Λήξης 01.01.2022 - 31.12.2022 Αποδέκτες ...» (βλ. αρχείο με τίτλο «ΕΕΕΣ_signed.pdf» εντός του φακέλου «...», σελ. 14/16). Συναφώς, στο υποβληθέν από 12.05.2023 Συμφωνητικό συνεργασίας, αναφέρεται στο άρ. 1 «1. Τα συμβαλλόμενα μέρη με το παρόν ρητά εγγυώνται και δηλώνουν ότι η Ι... αναθέτει στον Υπεργολάβο και ο Υπεργολάβος αναλαμβάνει τη δέσμευση να συμπεριληφθεί στην προσφορά της Ι...ως υπεργολάβος και να παρέχει... το ακόλουθο τμήμα του κυρίως έργου του Διαγωνισμού...» και στο άρ. 3 ότι «Ο Υπεργολάβος ρητά εγγυάται και δηλώνει ότι θα διαθέσει στην Ι... όλους τους αναγκαίους

Αριθμός απόφασης : 1455/2023

πόρους που απαιτούνται κατά την υλοποίηση των ανωτέρω που περιγράφονται στη Διακήρυξη του Διαγωνισμού (2.2.6), προκειμένου η I...να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις προς την Αναθέτουσα Αρχή και μεταξύ άλλων ο Υπεργολάβος εγγυάται ότι: - έχει και διαθέτει προς την I... την εμπειρία που απαιτείται σύμφωνα με το 2.2.6 της Διακήρυξης, δηλαδή έχει παραδώσει πάνω από 3.000.000 «έξυπνα εισιτήρια»...- έχει τις αναγκαίες και επαρκείς εγκαταστάσεις παραγωγής και αποθήκευσης, εξοπλισμό.... Το ανωτέρω θα χρησιμοποιηθεί από τον Υπεργολάβο και θα βρίσκεται στη διάθεση της I..., προκειμένου η τελευταία να εκπληρώσει όλες τις συμβατικές της υποχρεώσεις προς την Αναθέτουσα Αρχή.» (βλ. αρχείο με τίτλο «AGREEMENT_ARTI-I..05-2023_ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ.pdf» εντός του φακέλου «I...»). Εντούτοις, όπως βάσιμα η προσφεύγουσα υποστηρίζει, εφόσον η παρεμβαίνουσα, ρητά, κατά τα ανωτέρω, δήλωσε ότι η τρίτη εταιρία A... S.P.A. θα αποτελέσει τρίτη δανείζουσα εμπειρία, κατ' άρ. 2.2.6, αλλά και υπεργολάβο της, ο Αναθέτων Φορέας μη νομίμως και, σε κάθε περίπτωση, ανακριβώς, έκρινε με το 1ο Πρακτικό που εγκρίθηκε με την υπ' αρ. .../2023 απόφασή του η οποία ενσωματώθηκε στην προσβαλλόμενη ότι «Η οντότητα στην οποία βασίζεται η διαγωνιζόμενη, είναι η εταιρεία A.....S.P.A. με VAT IT ... με έδρα στην ... και έχει υποβληθεί το ΕΕΕΣ από την εταιρεία αυτή. Επίσης έχουν υποβληθεί οι αποφάσεις δέσμευσης των 2 εταιριών, τα αρχεία με τίτλο: AGREEMENT_A..-I..M05-2023_ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ και ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ_signed. Στο Μέρος IV: Κριτήρια επιλογής, σημείο Γ. «Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα» ο οικονομικός φορέας (ΟΦ) δηλώνει 1 σύμβαση προμήθειας ποσού 356.099,00€ με χρονική διάρκεια υλοποίησης από 01.01.2022 έως 31.12.2022 με αποδέκτη τον ΟΑΣΑ, προκειμένου να καλυφθεί το κριτήριο που ορίζεται στο άρθρο 2.2.6 της Διακήρυξης. Από τα υποβληθέντα έγγραφα με τίτλο: «ΣΥΜΒΑΣΗ 83-2022» & «ΣΥΜΒΑΣΗ 83- 2022_ΒΕΒΑΙΩΣΗ» προκύπτει η κάλυψη της απαίτησης του εν λόγω κριτηρίου». Συνεπώς, ο λόγος αυτός γίνεται δεκτός κατά το σκέλος που ο Αναθέτων Φορέας έκανε αποδεκτή την προσφορά της παρεμβαίνουσας με την ανωτέρω αιτιολογία, δοθέντος ότι, κατά τα παραπάνω, ρητά είχε δηλώσει ότι στηρίζεται σε τρίτη εταιρία, την οποία είχε ορίσει και ως υπεργολάβο. Κατά συνέπεια, η υπόθεση πρέπει να

Αριθμός απόφασης : 1455/2023

αναπεμφθεί στον Αναθέτοντα Φορέα, προκειμένου να προβεί σε κλήση της παρεμβαίνουσας, κατ' άρ. 310 του Ν. 4412/2016 και 3.1.2.1 της Διακήρυξης, προκειμένου να προβεί στις, κατά την κρίση της διευκρινίσεις, λαμβάνοντας υπόψη τα δηλωθέντα από την ίδια στο ΕΕΕΣ της.

19. Επειδή, με τον τρίτο λόγο της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, η προσφεύγουσα υποστηρίζει πως η διαγωνιζόμενη C...έχει δηλώσει στο ΕΕΕΣ της (Μέρος II, Πεδίο Γ.) ότι, προκειμένου να ανταποκριθεί στα κριτήρια επιλογής, στηρίζεται στις ικανότητες της εταιρείας G.. C..., καθώς και ότι (Μέρος IV, Πεδίο Γ., υπό «Ποσοστό υπεργολαβίας») η ως άνω δανείζουσα θα εκτελέσει υπεργολαβικά το 70% της σύμβασης και στο Μέρος IV – Πεδίο Γ του ΕΕΕΣ της, η C... έχει δηλώσει μία σύμβαση «Προμήθεια 50 εκατομμυρίων έξυπνων καρτών χωρίς επαφή με τσιπ Mifare UL (Σύμβαση 11/2020)» με αποδέκτη τον ..., ενώ έχει προσκομίσει στην προσφορά της βεβαίωση καλής εκτέλεσης [βλ. αρχείο «04_... Certificate of good performance contract 11-2020 (9246)»], η οποία αφορά την ανωτέρω σύμβαση που έχει δηλώσει η ίδια στο ΕΕΕΣ της και η οποία έχει εκτελεστεί από την ίδια. Ωστόσο, η ως άνω δηλωθείσα ως δανείζουσα και υπεργολάβος G... C..., στο ΕΕΕΣ της (Μέρος II, Πεδίο Α) δηλώνει ότι παρέχει στήριξη στη διαγωνιζόμενη C..., όχι όμως ότι συνιστά και υπεργολάβο αυτής, ενώ τόσο η «από ... Απόφαση της εταιρείας» που αναφέρεται στο ως άνω Πεδίο του ΕΕΕΣ της G.. C..., όσο και όλα τα υπόλοιπα υποβληθέντα στην προσφορά της C... έγγραφα (βλ. αρχεία 13.a_C..._China_Decision_knowhow-signed,3.b_C..._China_Letter_knowhow_ signed και 14_C..._CEO_accept_knowhow –signed) αναφέρονται μόνο σε δάνεια εμπειρία και όχι σε υπεργολαβία και, συνεπώς, στο ΕΕΕΣ της (Μέρος II, Πεδίο Α) δηλώνει ότι παρέχει στήριξη στη διαγωνιζόμενη C..., όχι όμως ότι συνιστά και υπεργολάβο αυτής. Περαιτέρω, η ως άνω δηλωθείσα ως δανείζουσα (και υπεργολάβος) G.. C.. , στα «Πεδία Β: Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια» και «Πεδίο Γ: Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα» του Μέρους IV του ΕΕΕΣ της, έχει απαντήσει «αρνητικά», ήτοι στην πραγματικότητα έχει δηλώσει ότι δεν πληροί τα κριτήρια επιλογής ως προς τα οποία νοείται δάνεια εμπειρία, τούτο δε, παρά το γεγονός ότι, όπως προαναφέρθηκε, έχει δηλωθεί

Αριθμός απόφασης : 1455/2023

από την C... (και) ως δανείζουσα εμπειρία. Συνεπώς, η προσφεύγουσα υποστηρίζει πως οι δηλώσεις του ΕΕΕΣ της C... ότι αυτή στηρίζεται στην ικανότητα τρίτου και ότι πληρούνται τα κριτήρια επιλογής, αναιρούνται, κατά το σκεπτικό του αναθέτοντος φορέα, από τις ως ρητές αρνητικές δηλώσεις της G.. C.. στο ΕΕΕΣ της τελευταίας και πως ο Αναθέτων Φορέας, παρόλο που έχει δηλωθεί η G.. C.. ως δανείζουσα εμπειρία για την πλήρωση του προβλεπόμενου στο άρθρο 2.2.6 της διακήρυξης κριτηρίου επιλογής, έκρινε ότι πληρούται το ως άνω κριτήριο από την ίδια τη διαγωνιζόμενη C... ήτοι μόνο επί τη βάση της σύμβασης που έχει δηλώσει η ίδια στο ΕΕΕΣ της και έκανε δεκτή την προσφορά της C...και μάλιστα χωρίς να της ζητήσει διευκρινίσεις. Επί του λόγου αυτού ο Αναθέτων Φορέας υποστηρίζει πως ο συμμετέχων οικονομικός φορέας φέρει την ευθύνη δήλωσης της υπεργολαβίας, ο δε υπεργολάβος άνω του ποσοστού 30% υποβάλλει ΕΕΕΣ και ελέγχεται ως προς τους λόγους αποκλεισμού της Διακήρυξης. Περαιτέρω, ισχυρίζεται πως η εταιρία G... C... δηλώθηκε από την συμμετέχουσα εταιρεία C... ως οντότητα στην οποία βασίζεται για την υλοποίηση της σύμβασης και επίσης ως υπεργολάβος αυτής. Σχετικά με τα κριτήρια επιλογής, αυτά πληρούνται από την συμμετέχουσα εταιρία και δεν γίνεται επίκληση κάλυψης αυτών από τον πάροχο δανείας εμπειρίας, αναφέρει δε ότι η «δάνεια εμπειρία» συνίσταται στην παροχή μέσων (εγκαταστάσεων παραγωγής, μεταφορά τεχνογνωσίας κλπ) και πόρων (κατάλληλο προσωπικό κ.α.) όπως με σαφήνεια περιγράφονται στα αρχεία 12, 13a, 13b, 14 της προσφοράς της εταιρίας C..O.. με τίτλο: 12_C.. O.. - Responsible statement on approval of subcontracting CHINA –signed 13.a_C..._China_Decision_knowhow-signed13.b_...China_Letter_knowhow_signed14_..._CEO_accept_knowhow – signed.

20. Επειδή, επί του τρίτου λόγου, λεκτέα τα εξής: Η διαγωνιζόμενη C. O.. στο υποβληθέν ΕΕΕΣ της δήλωσε στο Μέρος II στην ενότητα Γ: Πληροφορίες σχετικά με τη στήριξη στις ικανότητες άλλων οντοτήτων «Ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων οντοτήτων προκειμένου να ανταποκριθεί στα κριτήρια επιλογής που καθορίζονται στο μέρος IV και στα (τυχόν) κριτήρια και κανόνες που καθορίζονται στο μέρος V κατωτέρω;

Αριθμός απόφασης : 1455/2023

Απάντηση: *Ναι Όνομα της οντότητας G... C... Electronics Science and Technology Co., Ltd* και στο πεδίο Γ «Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα» του Μέρους IV «Κριτήρια επιλογής» «Περιγραφή Προμήθεια 50 εκατομμυρίων έξυπνων καρτών χωρίς επαφή με τσιπ Mifare UL (Σύμβαση 11/2020) Ποσό 3860000 EUR Ημερομηνία Έναρξης - Ημερομηνία Λήξης 05.03.2020 - 04.08.2021 Αποδέκτες Ο .... (... A.E.)... Ποσοστό υπεργολαβίας Ο οικονομικός φορέας προτίθεται, ενδεχομένως, να αναθέσει σε τρίτους υπό μορφή υπεργολαβίας το ακόλουθο μέρος (δηλαδή ποσοστό) της σύμβασης. Επισημαίνεται ότι εάν ο οικονομικός φορέας έχει αποφασίσει να αναθέσει μέρος της σύμβασης σε τρίτους υπό μορφή υπεργολαβίας και στηρίζεται στις ικανότητες του υπεργολάβου για την εκτέλεση του εν λόγω μέρους, τότε θα πρέπει να συμπληρωθεί χωριστό ΕΕΕΣ για τους σχετικούς υπεργολάβους, βλέπε μέρος II, ενότητα Γ ανωτέρω. Προσδιορίστε 70%» (βλ. αρχείο με τίτλο «02.a_espd-response-... Finland-signed.pdf», σελ. 4, 12/14), στο δε υποβληθέν ΕΕΕΣ της εταιρίας «G. C. ...Co., Ltd» αναφέρεται στο Μέρος II «Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα» ότι «*Τμήματα που συμμετάσχει ο ΟΦ Κατά περίπτωση, αναφορά του τμήματος ή των τμημάτων για τα οποία ο οικονομικός φορέας επιθυμεί να υποβάλει προσφορά.* Απάντηση: Η εταιρεία G... C... ... δεν υποβάλλει προσφορά ως υποψήφιος ανάδοχος, αλλά παρέχει στήριξη στην εταιρεία C. O., σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2.2.8 της διακήρυξης και την από 11052023 Απόφαση της εταιρείας» (βλ. αρχείο με τίτλο «03.a_espd-response-... China-signed.pdf», σελ. 4/14). Περαιτέρω, έχουν προσκομιστεί τα αρχεία «13.a_..._China_Decision_knowhow-signed.pdf» και «13.b_..._China_Letter_knowhow_signed.pdf», με τα οποία η ως άνω τρίτη εταιρία δεσμεύθηκε προς την διαγωνιζόμενη για τον δανεισμό της σχετικής εμπειρίας η οποία «θα λάβει χώρα μέσω της διάθεσης του κατάλληλου προσωπικού, εγκαταστάσεων, διαδικασιών, διασφάλισης ποιότητας και μεταφοράς τεχνογνωσίας, καθώς και κάθε άλλου πόρου που θα κριθεί απαραίτητο, όπως θα αναφέρεται αναλυτικά στην τεχνική προσφορά της εν λόγω εταιρείας, σύμφωνα και με το άρθρο 2.2.8 της ως άνω διακήρυξης». Ωστόσο, παρά τις ανωτέρω δηλώσεις, ο Αναθέτων Φορέας μη νομίμως και,

Αριθμός απόφασης : 1455/2023

σε κάθε περίπτωση, ανακριβώς, έκρινε με το 1ο Πρακτικό που εγκρίθηκε με την υπ' αρ. .../2023 απόφασή του η οποία ενσωματώθηκε στην προσβαλλόμενη ότι «Στο Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έντυπο Σύμβασης (ΕΕΕΣ) δηλώνεται πως ο διαγωνιζόμενος «C.. Ο...» βασίζεται σε ικανότητες άλλων οντοτήτων προκειμένου να ανταποκριθεί στα κριτήρια επιλογής του διαγωνισμού και επίσης δεν προτίθεται να αναθέσει οποιοδήποτε μέρος της σύμβασης σε τρίτους υπό μορφή υπεργολαβίας στην ικανότητα των οποίων δεν στηρίζεται. Η οντότητα στην οποία βασίζεται η διαγωνιζόμενη, είναι η εταιρεία G.. C.. E... .., Ltd με τύπο ταυτότητας NATIONAL .. με έδρα στην ... και έχει υποβληθεί το ΕΕΕΣ από την εταιρεία αυτή. Επίσης έχουν υποβληθεί οι αποφάσεις δέσμευσης των 2 εταιρειών, μέσω των αρχείων με τίτλο: ... Στο Μέρος IV: Κριτήρια επιλογής, σημείο Γ. «Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα» ο οικονομικός φορέας (ΟΦ) δηλώνει 1 σύμβαση προμήθειας ποσού 3.860.000,00€ με χρονική διάρκεια υλοποίησης από 05.03.2020 έως 04.08.2021 με αποδέκτη τον ΟΑΣΑ, προκειμένου να καλυφθεί το κριτήριο που ορίζεται στο άρθρο 2.2.6 της Διακήρυξης. Επίσης έχει υποβληθεί και η σχετική βεβαίωση καλής εκτέλεσης της σύμβασης αυτής. Στο Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ) που υποβλήθηκε και συγκεκριμένα στο Μέρος IV. Κριτήρια Επιλογής – Γ. Ποσοστό υπεργολαβίας δηλώνεται ποσοστό 70% της σύμβασης.». Συνεπώς, ο λόγος αυτός γίνεται δεκτός κατά το σκέλος που ο Αναθέτων Φορέας έκανε αποδεκτή την προσφορά της παρεμβαίνουσας, δοθέντος ότι, κατά τα παραπάνω, ρητά είχε δηλώσει ότι στηρίζεται σε τρίτη εταιρία, την οποία είχε ορίσει και ως υπεργολάβο. Κατά συνέπεια, η υπόθεση πρέπει να αναπεμφθεί στον Αναθέτοντα Φορέα, προκειμένου να προβεί σε κλήση της C..Ο..., κατ' άρ. 310 του Ν. 4412/2016 και 3.1.2.1 της Διακήρυξης, προκειμένου να προβεί στις, κατά την κρίση της διευκρινίσεις, λαμβάνοντας υπόψη τα δηλωθέντα από την ίδια στο ΕΕΕΣ της, ειδικότερα, ως προς τη στήριξη στην ικανότητα της παραπάνω τρίτης εταιρίας.

21. Επειδή, με τον τέταρτο λόγο της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, η προσφεύγουσα υποστηρίζει πως στην προσφορά της παρεμβαίνουσας, η εταιρία A...δηλώνεται (και) ως υπεργολάβος σε ποσοστό 97% και στην προσφορά της C..., η εταιρία G... C.. δηλώνεται (και) ως

Αριθμός απόφασης : 1455/2023

υπεργολάβος σε ποσοστό 70%, ήτοι, αμφότεροι οι ως άνω διαγωνιζόμενοι δηλώνουν στις προσφορές τους ότι σχεδόν το σύνολο της σύμβασης θα εκτελεστεί από οικονομικούς φορείς, οι οποίοι, σύμφωνα με τα ανωτέρω αναφερόμενα, δεν πληρούν τα κριτήρια επιλογής, καταστρατηγώντας και τον προαναφερθέντα σκοπό του νόμου. Ο Αναθέτων Φορέας επί του λόγου αυτού υποστηρίζει πως στην περίπτωση που προσφέρων αναφέρει στην προσφορά του ότι προτίθεται να αναθέσει τμήμα(τα) της σύμβασης υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους σε ποσοστό που υπερβαίνει το τριάντα τοις εκατό (30%) της συνολικής αξίας της σύμβασης, ο Αναθέτων Φορέας ελέγχει ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της Διακήρυξης, ότι ο οικονομικός φορέας υποχρεούται να αντικαταστήσει έναν υπεργολάβο, εφόσον συντρέχουν στο πρόσωπό του λόγοι αποκλεισμού του άρθρου 2.2.3. της Διακήρυξης και πως, συμπερασματικά δεν προκύπτει η ανάγκη πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής της Διακήρυξης από τους υπεργολάβους που δηλώνονται από τις συμμετέχουσες στον διαγωνισμό εταιρίες.

22. Επειδή, επί του τέταρτου λόγου, λεκτέα τα εξής: Ενόψει της αποδοχής των δεύτερου και τρίτου λόγου της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, κατά το σκέλος που οι προσφορές της παρεμβαίνουσας και της C... μη νομίμως έγιναν δεκτές από τον Αναθέτοντα Φορέα, προτού να προβεί σε παροχή διευκρινίσεων, ως προς τις τρίτες εταιρίες την εμπειρία των οποίων επικαλούνται και στις οποίες έχουν αναθέσει υπεργολαβικά τμήμα της σύμβασης, η εξέταση του λόγου αυτού παρέλκει ως αλυσιτελής, δοθέντος ότι απαιτείται να προηγηθεί η, κατά τα ανωτέρω, διαδικασία εκ μέρους του Αναθέτοντος Φορέα, κατ' άρ. 310 του Ν. 4412/2016 και 3.1.2.1 της Διακήρυξης.

23. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή, να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη κατά το μέρος που απέρριψε την προσφορά της C.. Ο..., καθώς και της παρεμβαίνουσας χωρίς, προηγουμένως, να καλέσει την τελευταία για παροχή διευκρινίσεων, η δε υπόθεση πρέπει να αναπεμφθεί στον Αναθέτοντα Φορέα, προκειμένου να προβεί σε κλήση αυτής (ενν. της παρεμβαίνουσας), κατ' άρ. 310 του Ν.

Αριθμός απόφασης : 1455/2023

4412/2016 και 3.1.2.1 της Διακήρυξης, προκειμένου να προβεί στις κατά νόμο ενέργειές του και το παράβολο να επιστραφεί.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται εν μέρει την προδικαστική προσφυγή.

Απορρίπτει την παρέμβαση.

Ακυρώνει την υπ' αρ. .../2023 απόφαση του Αναθέτοντος Φορέα, η οποία ενσωμάτωσε την υπ' αρ. .../2023 απόφαση, κατά το μέρος που έγιναν δεκτές οι προσφορές της παρεμβαίνουσας «I...ΑΕ.» και της εταιρίας «C... Ο..» και αναδείχθηκε τελικώς οριστική ανάδοχος του διαγωνισμού η παρεμβαίνουσα, η δε υπόθεση πρέπει να αναπεμφθεί στον Αναθέτοντα Φορέα, προκειμένου να προβεί στις κατά νόμο ενέργειές του, κατ' άρ. 310 του Ν. 4412/2016 και 3.1.2.1 της Διακήρυξης, κατά τα ειδικότερα διαλαμβανόμενα στο σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή του κατατεθέντος παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 28.09.2023 και εκδόθηκε στις 18.10.2023 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΑΡΑΝΤΙΔΟΥ